

Green Industry อุตสาหกรรมสีเขียว

อ. จำเริญ เชื้อนแก้ว*

บทคัดย่อ

ปัจจุบันทั่วโลกต่างให้ความสำคัญกับการรักษาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจึงต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมที่มีการผลิตของเสียออกมาในปริมาณมากน้อยที่ต่างกัน ซึ่งผู้ประกอบการต้องดำเนินการอย่างเข้มงวด เพื่อบริหารจัดการให้เป็นมาตรฐาน โครงการอุตสาหกรรมสีเขียวจึงเป็นการกำหนดแนวทางการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมให้มีความก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โดยให้ผู้ประกอบการมีความพยายามอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทั้ง 5 ระดับ (บันได 5 ขั้น) สู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว อันประกอบด้วยระดับที่ 1 ความมุ่งมั่นสีเขียว (Green Commitment) ระดับที่ 2 ปฏิบัติการสีเขียว (Green Activity) ระดับที่ 3 ระบบสีเขียว (Green System) ระดับที่ 4 วัฒนธรรมสีเขียว (Green Culture) และระดับที่ 5 เครือข่ายสีเขียว (Green Network) โดยจะได้รับการรับรองตราสัญลักษณ์ GI Mark (Green Industry Mark) ซึ่งจะเป็นตัววัดสมรรถนะด้านความป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมขององค์กร

คำสำคัญ

อุตสาหกรรมสีเขียว Green Industry

บทนำ

จากการปฏิวัติอุตสาหกรรมหลายร้อยปีในกลุ่มประชาคมยุโรป ทำให้เกิดผลกระทบจากการผลิตอุตสาหกรรมที่มีความรุนแรง ในขณะที่ประเทศกำลังพัฒนาหลายประเทศหลงใหลกับการลงทุนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว นำเทคโนโลยีที่มุ่งแต่การผลิตไม่สนใจผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น จนเป็นปัญหากับหลายประเทศ

เมื่อมองย้อนกลับไป จะเห็นว่าสังคมโลกเพิ่งจะตื่นตัวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเมื่อไม่นานมานี้ โดยมีการประชุมหารือกันระหว่างประเทศและกำหนดเป็นข้อกำหนดร่วมกันอย่างเป็นทางการใน Agenda 21 ที่ กรุงริโอ เดอจาเนโร ซึ่งเป็นเรื่องของการพัฒนาบนหลักการของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development) คือให้มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย โดยกำหนดแผนการดำเนินการถึงระดับท้องถิ่น ข้อกำหนดนี้ถูกยอมรับจาก 178 ประเทศ เมื่อปีพ.ศ. 2535

นอกจากนี้ ภาวะโลกร้อน (Global Warming) ซึ่งเป็นที่ถกเถียงกันอย่างกว้างขวางถึงสาเหตุ และแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิโลก จนนำไปสู่ปรากฏการณ์ภูมิอากาศแปรปรวน ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อมโดยตรง ที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้ทุกคนเกิดความตระหนักถึงภาระความรับผิดชอบของแต่ละประเทศและระดับบุคคลมากยิ่งขึ้น

* อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการอุตสาหกรรม คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น

โรงงานอุตสาหกรรมเองก็เริ่มต้นตัวและมีบทบาทมากขึ้นเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นสีเขียวและมุ่งเน้นการพัฒนาที่ยั่งยืน

ความหมายของอุตสาหกรรมสีเขียว

แม้ว่าความหมายหรือคำจำกัดความของคำว่า อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) จะมีหลายความหมายซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้ความเข้าใจของนักวิชาการหรือนักปฏิบัติการแต่ละคน แต่โดยหลักการแล้ว “อุตสาหกรรมสีเขียว” จะต้องมียังน้อย 3 องค์ประกอบต่อไปนี้ คือ

1. อุตสาหกรรมสีเขียวจะต้องเป็นอุตสาหกรรมที่ให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและพลังงานอย่างมีความรับผิดชอบ

2. อุตสาหกรรมสีเขียวจะต้องมีการยึด “หลักการ 3R” (Reduce, Reuse, Recycle) ทั้งในการบริหารจัดการและปรากฏชัดในวิธีปฏิบัติการต่างๆ ในองค์กร

3. อุตสาหกรรมสีเขียวจะต้องเป็นส่วนหนึ่งของ “สังคมคาร์บอนต่ำ” (Low Carbon Society)

หากจะอธิบายให้ชัดเจนมากขึ้น อุตสาหกรรมสีเขียว (Green Industry) คือการจัดการโรงงานหรืออุตสาหกรรมที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การหมุนเวียนของเสียกลับมาใช้ใหม่ (Waste Recovery) ในกระบวนการผลิต การป้องกันปัญหามลพิษโดยใช้เทคโนโลยีสะอาด (Clean Technology) รวมทั้งการผลิตสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Eco Product) มีการแลกเปลี่ยนของเสียที่จะเป็นวัตถุดิบให้กับโรงงานอื่น ๆ (Industrial Symbiosis) โดยเน้นของเหลือใช้และของเสียกลับมาใช้ใหม่ตามหลักการ 3R's ได้แก่ การลดของเสีย การใช้ซ้ำ และการนำวัสดุเหลือใช้/ของเสีย กลับมาใช้ประโยชน์

มาตรการหลักมุ่งสู่อุตสาหกรรมสีเขียว

การมุ่งสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว ต้องอาศัยการขับเคลื่อนไปพร้อมๆ กันทั้งภาครัฐและภาคเอกชนภายใต้มาตรการ 3 ประการ ได้แก่

มาตรการที่ 1 การเพิ่มมาตรการในการกำกับ ควบคุม ดูแลตามกฎหมาย โดยเฉพาะมาตรการในการดูแลสิ่งแวดล้อมทั้งหมด ซึ่งจะต้องมีเจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้าไปทำหน้าที่ในการกำกับ ดูแลอย่างเข้มงวด

มาตรการที่ 2 มาตรการจูงใจ ส่งเสริมและพัฒนา ซึ่งเป็นมาตรการที่สำคัญที่สุด เพราะการจูงใจก็คือการชักจูง ชักชวนโรงงานต่าง ๆ ให้เข้าสู่ความเป็นสีเขียว ด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ปรับเปลี่ยน กระบวนการผลิตโดยปลูกจิตสำนึกเรื่องของ Clean Technology
2. ใช้หลักการ 3R (Reduce-Reuse-Recycle)
3. การปฏิรูปอย่างครบวงจร

มาตรการที่ 3 การส่งเสริมในเชิงรัฐและเชิงนโยบาย เช่น การดำเนินโครงการ Green Industrial Estate ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐ เป็นต้น

อุตสาหกรรมสีเขียวยุคใหม่ยังต้องมีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบการจัดการของเสียและมลภาวะต่าง ๆ ระบบการจัดการพลังงาน กิจกรรมรักษาสีเขียวภายในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมและการสร้างเครือข่ายอุตสาหกรรม ซึ่งถือเป็นขั้นสูงสุดของอุตสาหกรรมสีเขียว 5 ระดับอุตสาหกรรมสีเขียว ซึ่งเป็นโมเดลที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดขึ้นตามแนวคิด โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว โดยลำดับขั้นตอนของการก้าวเข้าสู่ความเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวอย่างสมบูรณ์แบบนั้นจะต้องประกอบไปด้วย

1. **Green Commitment** เป็นระดับที่แสดงถึงความมุ่งมั่นพัฒนาเพื่อสิ่งแวดล้อม ถือเป็นขั้นตอนที่ง่ายที่สุดซึ่งเป็นระดับที่เห็นได้ทั่วไป จากการที่บริษัทผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคใหญ่เริ่มผลิตสินค้าที่ใช้วัสดุรีไซเคิล ช่วยรักษาสีเขียว หรือลดการใช้พลังงานมากขึ้น ซึ่งโรงงานของแต่ละบริษัทส่วนใหญ่จะผ่านจุดในระดับเริ่มต้นนี้

2. **Green Activity** เป็นระดับที่โรงงานต้องแสดงให้เห็นว่าได้ทำการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามความมุ่งมั่นในระดับแรก คือผ่านขั้นตอนของการวางแผนงาน มาสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ให้ผู้บริโภคจับต้องได้ เช่น การออกสินค้าโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้วัสดุรีไซเคิล การพัฒนาระบบประหยัดพลังงานในเครื่อง ของ โนเกีย แอลจีและโซนี่อิริคสัน ผู้ผลิตพริ้นเตอร์เอชพีออกเครื่อง พริ้นเตอร์ที่ใช้หมึกรักษาสีเขียว หรือได้กำจัดขยะประหยัดพลังงาน ลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนในทุกตู้แช่ของโค้ก เป็นต้น รวมทั้งแผนงานลดใช้พลังงานภายในโรงงานยักษ์ใหญ่อย่างโรงงานของกลุ่ม SCG ก็ถือว่าอยู่ในขั้นนี้เช่นกัน

3. **Green System** การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมภายในอย่างเป็นระบบ หรือการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ถือว่าเป็นจุดที่เริ่มยากขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง เพราะต้องมีการปรับปรุงโรงงานอย่างจริงจัง โดยต้องจัดเก็บแผนการดำเนินงานแต่ละเดือน เช่น การจดตัวเลขการปล่อยคาร์บอนและคำนวณเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ลดลงไป โรงงานที่ดำเนินมาถึงขั้นนี้ผู้บริโภคสามารถวางใจได้ว่า ผลิตภัณฑ์จากโรงงานแห่งนี้มุ่งมั่นเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์สีเขียวอย่างแท้จริง

4. **Green Culture** หากโรงงานที่ผ่านระดับ 3 มาแล้ว จะเข้าสู่การเป็นวัฒนธรรมขององค์กรไปโดยปริยาย โดยพนักงานจนถึงระดับบริหารจะรับทราบและปฏิบัติตามแนวทางอุตสาหกรรม สีเขียวซึ่งจะถูกกำหนดอยู่ในนโยบายขององค์กรที่ชัดเจน อาทิ การใช้น้ำอย่างประหยัด การปิดไฟในเวลาพัก ใช้แก้วน้ำแทนกรวยกระดาษ ใช้กระดาษถ่ายเอกสาร 2 หน้า เป็นต้น

5. **Green Network** เป็นระดับสุดท้ายและสูงสุดของโมเดลที่แสดงถึงการขยายเครือข่ายผ่านห่วงโซ่อุปทานสีเขียว โดยสนับสนุนให้คู่ค้าของโรงงานหรือโรงงานด้วยกันเข้าสู่กระบวนการสีเขียวเป็นพันธมิตรเพื่อสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ซึ่งยังพบได้น้อย โดยกลุ่มอุตสาหกรรมสีเขียวนี้ยังต้องเติบโตอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ชุมชนและสังคมด้วย จึงจะเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมสีเขียวที่สมบูรณ์แบบ

G-Mark ตัววัดสมรรถนะด้านความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้ภาคอุตสาหกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้เริ่มโครงการอุตสาหกรรมสีเขียว โดยมีเครื่องหมาย “Green Industry Mark” หรือเรียกสั้น ๆ ว่า GI-Mark เป็นเกณฑ์พื้นฐานที่จูงใจให้ผู้ประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่เข้าร่วมโครงการได้พัฒนาและยกระดับการผลิต ระบบการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การสร้างนวัตกรรม การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เครื่องหมาย GI-Mark แต่ละระดับมีดังนี้

ระดับที่ 1 เรียกว่า “Green Commitment” จะให้การรับรองโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจการ SMEs ที่แสดงความจำนงเข้าร่วมโครงการโรงงานอุตสาหกรรมสีเขียว โดยมีการลงนามความร่วมมือกับกระทรวงอุตสาหกรรม และวางแผนปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นขั้นตอน มีความมุ่งมั่นที่จะลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยการจัดทำแผนปรับปรุงกระบวนการผลิต

ระดับที่ 2 เรียกว่า “Green Effort” จะรับรองให้แก่โรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจการ SMEs ที่ไม่เพียงแต่จะผ่านการรับรองระดับที่ 1 มาแล้ว และได้มีการดำเนินการจริงตามแผนการปรับปรุง พัฒนาที่เสนอไว้เมื่อดำเนินการอยู่ในระดับที่ 1 สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระดับหนึ่งได้

ระดับที่ 3 เรียกว่า “Green System” โรงงานอุตสาหกรรมหรือ SMEs ที่จะได้รับการประเมินในระดับที่ 3 ต้องผ่านระดับที่ 2 และมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ได้รับรองมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อมสากล เช่น ระบบ ISO 14000 เป็นต้น ดังนั้น ระดับที่ 3 นี้จึงเท่ากับเป็นการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ หรือได้รับการรับรองมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

ระดับที่ 4 “Green Culture” ให้การรับรองโรงงานอุตสาหกรรม หรือกิจการ SMEs ที่ผ่านระดับที่ 3 และมีหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจนเป็นวัฒนธรรมของคนทั้งองค์กร ดังนั้น สิ่งสำคัญ คือ ความร่วมมือของทุกคนในองค์กรในการทำกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และนำไปใช้ในกระบวนการผลิต

ระดับที่ 5 “Green Agent” จะได้รับการรับรองเมื่อผ่านการประเมินรับรองระดับที่ 4 มาแล้ว เป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมทั่วทั้งองค์กรและสามารถชักจูงให้ห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้องกับโรงงานมีการจัดการสิ่งแวดล้อมในระดับที่ 1 โดยองค์กรจะต้องสนับสนุนให้คู่ค้าและพันธมิตรเข้าสู่กระบวนการรับรองเครื่องหมายสีเขียวด้วย

โครงการอุตสาหกรรมสีเขียว และการให้การรับรองเครื่องหมาย G-Mark นั้น นอกจากจะเป็นการกระตุ้นผู้ประกอบการให้ยกระดับการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะเป็นการช่วยลดการใช้พลังงานในภาคการผลิตให้น้อยลง การมีผลิตภาพแรงงานมากขึ้น รวมถึงการลดปริมาณของเสียในภาคอุตสาหกรรมแล้ว ยังสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค ภาคสังคมและประชาชนในประเทศและต่างประเทศ ที่บริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้สูงขึ้นตามไปด้วย

SMEs กับการเติบโตบนเส้นทางสีเขียว

การทำอุตสาหกรรมสีเขียวนั้น ไม่ได้เน้นโรงงานระดับใหญ่ แต่กลุ่ม SMEs คือเป้าหมายหลักเนื่องจากมีสัดส่วนมากที่สุดในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ในเรื่องการเติบโตบนเส้นทางสีเขียวจึงมีความสำคัญตามไปด้วย จากมุมมองด้านสิ่งแวดล้อม ถ้าความร่วมมือในระดับเล็กและเปรียบเทียบอัตราการผลิตและการปล่อยมลพิษแล้ว SMEs จะเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีทางเลือกว่าง่ายกว่า และมีโอกาสพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่สร้างผลกำไรและลดการปล่อยของเสียได้รวดเร็วกว่า ทว่า SMEs ต้องพร้อมและยอมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขการแข่งขันเพื่อก้าวเข้าสู่การเติบโตบนเส้นทางสีเขียวจึงจะเกิดผลในวงกว้าง

อุปสรรคอย่างหนึ่งที่ SMEs สีเขียวปัจจุบันต้องเผชิญคือ การตลาดที่ต้องแข่งขันกันสูงขึ้น ทางออกอยู่ที่ การเร่งพัฒนาเทคโนโลยี ไม่ว่าจะเป็นด้วยตัวเอง รับเอาเทคโนโลยีต่างชาติเข้ามา รวมถึงการร่วมมือกับเครือข่ายขนาดใหญ่ และวางเป้าหมายไปสู่เวทีการค้าระดับโลกด้วยหนทางสู่ผลิตภัณฑ์สีเขียวที่เป็นเลิศเริ่มจาก ตัวผลิตภัณฑ์ หากผลิตภัณฑ์ต้องใช้พลังงาน ต้องลดการสิ้นเปลืองพลังงานได้ดีกว่าผลิตภัณฑ์ทั่วไป หากเป็นสินค้าประเภทอื่น ก็อาจไม่คำนึงถึงข้อนี้ ในด้านน้ำหนักของผลิตภัณฑ์ก็ต้องคำนึงถึง เพราะในกระบวนการโลจิสติกส์หากน้ำหนักมาก ก็จะทำให้เกิดความสิ้นเปลืองในการขนส่งมากเกินความจำเป็น วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า สามารถรีไซเคิลได้หรือไม่ และรีไซเคิลได้ในสัดส่วนมากหรือน้อย เมื่อเทียบกับสัดส่วนการใช้วัตถุดิบทั้งหมด รวมถึงความสามารถในการนำกลับมาใช้ใหม่ของตัวผลิตภัณฑ์นั้นๆ เอง หากหมดอายุหรือเลิกการใช้งานแล้ว จะสามารถรีไซเคิลได้ และไม่ทิ้งของเสียตกค้างไว้ให้กับสภาพแวดล้อมด้วย

นอกจากนี้ ในด้านของผลิตภัณฑ์ ยังคำนึงถึงความคงทนถาวร โดยควรจะต้องสามารถใช้งานได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้กับลูกค้า และไม่เสื่อมโทรม สูญสิ้นไปก่อนเวลาอันควร เนื่องจากว่าหากสินค้านั้นเสื่อมสิ้นไปก่อนเวลาอันควร ก็จะทำให้ต้องสิ้นเปลืองพลังงานมารีไซเคิลมาผลิตใหม่อีก ซึ่งกระบวนการผลิตนี้ก็จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและใช้ทรัพยากรอย่างสิ้นเปลืองโดยไม่จำเป็นอีกด้วย

ด้านของหีบห่อ ต้องใช้วัตถุดิบที่ปลอดภัยและสามารถรีไซเคิลได้ ไม่มีสารพิษ หรือสารต้องห้ามที่จะเป็นมลภาวะต่อสภาพแวดล้อมอยู่ในหีบห่อเป็นอันตราย รวมถึงขนาดและน้ำหนักของหีบห่อ จะต้องเหมาะสม ไม่ทำให้เกิดการสิ้นเปลืองต่อการขนส่ง ส่วนประเด็นทางด้านกระบวนการผลิตนั้น จะต้องไม่ใช้พลังงานมากเกินไป โดยเน้นการเปรียบเทียบกับเทคโนโลยีการผลิตรุ่นก่อนๆ ว่า มีอัตราการสิ้นเปลืองมากหรือน้อยกว่ากระบวนการผลิตเดิมหรือไม่ และหากสามารถใช้พลังงานทดแทนได้ จะยิ่งดีมากทีเดียว รวมถึงในการผลิตนั้น จะต้องไม่ปลดปล่อยสารพิษหรือสารตกค้างออกมาสู่สภาพแวดล้อมมากเกินไปกว่าค่ามาตรฐานที่กำหนด หรือควรหาแนวทางลดน้อยลงเรื่อยๆ จนแทบจะเหลือศูนย์

นอกจากนี้ ยังมองรวมไปถึงการจัดซื้อจัดหา เริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบที่จะซื้อ การคัดเลือกผู้ส่งมอบที่ได้มาตรฐาน ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย จนถึงขนส่งมายังแหล่งผลิตของกิจการว่า เหมาะสม ไม่สิ้นเปลืองพลังงานและทำลายสิ่งแวดล้อม ท้ายที่สุดคือ ควรต้องมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส เพียงพอต่อการใช้สินค้าและบริการดังกล่าวของลูกค้าอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ โดยควรต้องมีฉลาก มีคู่มือ และหรือเอกสารต่างๆ ที่บ่งบอกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้านั้นๆ อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

บทสรุป

จากความตื่นตัวในสภาวะการณ์ที่โลกกำลังเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมนั้น ทั้งกลุ่มโรงงานอุตสาหกรรมและกลุ่ม SMEs จึงควรปรับเปลี่ยนมุมมองและกลยุทธ์ที่จะนำแนวคิดอุตสาหกรรมสีเขียวมาปรับใช้เพื่อประโยชน์ในการแข่งขันในอนาคตที่จะต้องแข่งขันในมุมมองของการให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น แต่การที่จะเป็นโรงงานสีเขียวอย่างแท้จริงนั้น ต้องพิจารณาถึงผลกระทบที่เกิดจากการประกอบกิจการและหาแนวทางที่จะปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตให้ผลกระทบนั้นน้อยลง เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดปริมาณการใช้พลังงานและวัตถุดิบ การใช้พลังงานทางเลือก การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี

แนวคิดอุตสาหกรรมสีเขียว จึงเป็นการจุดประกายจากผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของภาคอุตสาหกรรมที่จะเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการผลิตที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมมากขึ้นและเป็นการหาคำตอบว่า ทำอย่างไรสิ่งแวดล้อมกับอุตสาหกรรมจะอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

ธีรยุทธ วัฒนาศุภโชค. (2554). Green Industry อุตสาหกรรมสีเขียวโอกาสที่ท้าทายของ SMEs. **อุตสาหกรรมสาร**. 54 (มกราคม-กุมภาพันธ์).

บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเชิงรุก เส้นทางสู่ “อุตสาหกรรมสีเขียว”. (ม.ป.ป.). สืบค้นเมื่อ 3 มกราคม 2554, จาก <http://www.greennetworkthailand.com>.

วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (ม.ป.ป.). Green Industry: สังคมคาร์บอนต่ำ. สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2554, จาก <http://www.its.in.th/index.php/component/content/article/1-latest-news/5248--green-industry->.